

Algemene Raad-Weigering goedkeuring patronaat (inmiddels is hoger beroep ingesteld bij de Rechtbank)

1. Bij brief van 22 november 1999 heeft mr. X, verder te noemen appellant, de Raad van Toezicht in het arrondissement *, verder te noemen de Raad van Toezicht, verzocht om goedkeuring van het patronaat over mr. Y.

Bij brief van 31 december 1999 heeft de Raad van Toezicht aan appellant meegedeeld de goedkeuring te weigeren omdat naar de opvatting van deze Raad de werkomgeving van de advocaat-stagiaire op het kantoor van appellant onvoldoende waarborgen biedt voor een behoorlijke en verantwoorde opleiding en begeleiding. Bij brieven van gelijke datum heeft de Raad van Toezicht mr. Y op de hoogte gesteld, alsmede de Rechtbank alwaar ter griffie op 22 november 1999 een beëdigingsverzoek was ingediend.

Bij brief van 7 februari 2000, ontvangen op 8 februari 2000, is appellant tegen deze weigering in beroep gekomen, met het verzoek dit beroep gegrond te verklaren en alsnog het patronaat goed te keuren.

Bij brief van 1 mei 2000 heeft de Raad van Toezicht nadere stukken met betrekking tot het beroep van appellant ingezonden. Deze stukken hebben alle betrekking op een ambtshalve onderzoek van de Raad van Toezicht tegen appellant en zijn kantoor; zij zijn alle reeds geruime tijd bekend aan appellant, terwijl de Raad van Toezicht van deze brief van 1 mei 2000 en van een brief van 29 januari 2000 van J. en de reactie van de Raad daarop met gelijke post afschriften heeft gestuurd aan appellant.

De Algemene Raad heeft belanghebbenden conform artikel 7:16 Awb in de gelegenheid gesteld te worden gehoord. Ook de beoogd stagiaire mr. Y is als belanghebbende uitgenodigd de hoorzitting bij te wonen. Deze openbare hoorzitting heeft op 8 mei 2000 plaatsgevonden in aanwezigheid van appellant, die werd bijgestaan door zijn raadsman mr. Z. Tevens was aanwezig mr. Y. De Raad van Toezicht was bij de hoorzitting door de deken vertegenwoordigd. Van deze hoorzitting is een verslag gemaakt. Zowel appellant als verweerder hebben hun standpunt toegelicht aan de hand van pleitnotities die zijn overgelegd. Ook mr. Y heeft de gelegenheid gekregen zijn visie op de beslissing in beroep kenbaar te maken.

De Algemene Raad heeft kennisgenomen van alle overgelegde stukken.

Het standpunt van de Raad van Toezicht

2. De Raad van Toezicht motiveert zijn weigering om het patronaat goed te keuren aldus dat naar de opvatting van deze Raad de werkomgeving van de advocaat-stagiaire op het kantoor van appellant onvoldoende waarborgen biedt voor een behoorlijke en verantwoorde opleiding en begeleiding. Daarbij heeft de Raad zich laten leiden door de volgende overwegingen:

- Tegen appellant loopt sedert oktober 1999 een ambtshalve onderzoek; de indiening bij de Raad van Discipline van een ambtshalve klacht wordt overwogen. Dit onderzoek is onder meer gericht op de (interne) organisatie van het kantoor van appellant en de betekenis daarvan voor de werkzaamheden van de aanwezige respectievelijk te werk te stellen advocaat-stagiaires in het licht van in het bijzonder de Stageverordening en de Stagerichtlijn. Dit onderwerp zal deel uitmaken van de ambtshalve klacht.
- Er bestaat gegronde vrees dat van een behoorlijke begeleiding en opleiding van de advocaat-stagiaire op het kantoor van appellant geen, althans onvoldoende sprake zal zijn. De hoeveelheid dossiers/zaken die op het kantoor van appellant wordt verwerkt (± 8.000 per jaar) geplaatst tegenover het betrekkelijk gering aantal advocaten, alsmede de organisatie voor het overige leiden tot grote bezorgdheid bij de Raad van Toezicht omtrent de kwaliteit van de dienstverlening en het opleidings-klimaat.
- De afgelopen jaren hebben zich met tal van stagiaires op het kantoor van appellant problemen voorgedaan. In dat verband is driemaal om bemiddeling van de Raad verzocht inzake arbeids-conflicten. Uit verklaringen van vertrokken stagiaires blijkt dat zij op het kantoor van appellant worden blootgesteld aan een onaanvaardbare werkdruk, die bovendien niet vergezeld gaat van enige steun en begeleiding van betekenis. Zij worden herhaaldelijk niet of nauwelijks voorbereid met tot dan toe onbekende dossiers naar zittingen gestuurd waar veelal kort voor de zitting het eerste contact met de cliënt plaatsvindt.
- De afgelopen vier jaren heeft een significante hoeveelheid klachten de Raad van Toezicht bereikt. Een groot aantal klachten heeft de Raad alsnog kunnen bemiddelen. Een zevental klachten is echter ingediend bij de Raad van Discipline. Daarvan is één klacht ongegrond bevonden, zijn er vier gegrond verklaard met waarschuwing, en zijn er nog twee in behandeling.

Het standpunt van appellant

3. Appellant meent dat de bezwaren van de Raad van Toezicht onvoldoende zijn geconcretiseerd. Het tegen hem en zijn kantoor ingediende aantal klachten c.q. verzoeken om bemiddeling moet volgens hem mede worden gezien in het licht van de betrekkelijk grote aantallen dossiers die op zijn kantoor afgewikkeld worden. Bij gelegenheid van de hoorzitting heeft appellant nog doen aanvoeren dat hij noch mr. Y zijn gehoord door de Raad van Toezicht. Het besluit zou voorts niet zorgvuldig zijn voorbereid en in détournement de pouvoir zijn genomen, terwijl een zorgvuldige belangenafweging ontbreekt.

Het oordeel van de Algemene Raad

4. Ontvankelijkheid.

Het beroepschrift tegen het besluit van 31 december 1999 van de Raad van Toezicht is op 7 februari 2000 aangetekend verzonden en op 8 februari 2000 ontvangen. Het beroep is ontvankelijk nu het is ingediend binnen de in art. 19 lid 2 Stageverordening 1988 junctis art. 6:7, 6:8 lid 1 en 3:41 Awb genoemde beroepstermijn van zes weken na bekendmaking.

5. De zaak ten gronde.

5.1 In zijn beroepschrift heeft appellant niet geklaagd dat de Raad van Toezicht hem niet zou hebben gehoord. Op het verwijt ter zitting dat deze Raad niet aan zijn hoorplicht zou hebben voldaan, heeft de Raad van Toezicht verzekerd dat ruimschoots overleg met appellant is gevoerd over zijn verzoek, waarbij appellant ruim de gelegenheid heeft gehad zijn zienswijze naar voren te brengen. De Algemene Raad acht aannemelijk dat appellant daarmee op zijn verzoek genoegzaam is gehoord. Mr. Y is niet gehoord. Wel heeft hij afschrift ontvangen van de beslissing van de Raad van Toezicht. Daartegen heeft hij geen beroep ingesteld. Wat hiervan zij, mr. Y is - evenzeer als appellant - in de gelegenheid gesteld in het administratief beroep van zijn standpunt te doen blijken.

5.2 De bevoegdheid tot (weigering van de) goedkeuring van het patronaat in de zin van art. 4 lid 1 Stageverordening vindt haar wettelijke basis in de artikelen 9b, 9c, 22 en 26 van de Advocatenwet. Uit deze artikelen blijkt dat de wetgever de zorg voor de opleiding van de stagiaires en alles wat met de stage te maken heeft, inclusief de patronaats-verhouding, als een (specifieke) taak heeft opgedragen aan de Raad van Toezicht en (in tweede instantie) aan de Algemene Raad.

5.3 Volgens een bestendige lijn van de Algemene Raad, onder meer uitgewerkt in een aantal van zijn uitspraken en bevestigd door verschillende Rechtbanken en thans ook door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, laat art. 4 lid 1 Stage-verordening de Raad van Toezicht een ruime beoordelingsvrijheid bij de uitoefening van zijn goedkeuringsbevoegdheid. Daarbij mag de Raad van Toezicht het door hem te behartigen belang, namelijk het belang van de opleiding van de stagiaires, ruim uitleggen. Gelet hierop en op het bepaalde in art. 5 eerste lid van de Stageverordening dat zijn grondslag vindt in de criteria van art. 9b zesde lid van de Advocatenwet, is de Algemene Raad van oordeel dat de Raad van Toezicht het gedrag van appellant, zoals dat tot uitdrukking is gekomen in de jegens hem geuite klachten in het kader van zijn beroepsuitoefening, mede in aanmerking heeft mogen nemen.

5.4 Op het kantoor van appellant, dat zich vrijwel uitsluitend richt op de incassopraktijk, zijn naast appellant zelf - beëdigd in 1975 - momenteel werkzaam als advocaat mr. W, afgestudeerd in 1992 en beëdigd in 1996, alsmede mr. K, beëdigd in 1998. Van laatstgenoemde is appellant patroon. Daarnaast werken momenteel nog 11 juridisch medewerkers op het kantoor van appellant, van wie er drie in 1999 in dienst zijn getreden. Een van deze juridisch medewerkers is mr. Y; hij is sinds 1994 werkzaam in de incassopraktijk, vanaf 1 september 1999 bij appellant.

Ruim een jaar tevoren zag de samenstelling van het kantoor van appellant er wezenlijk anders uit, te weten zes advocaten en zes juridisch medewerkers. Van hen bevinden zich nu nog slechts twee advocaten (appellant en zijn stagiaire K) en vier juridisch medewerkers op het kantoor van appellant, dat intussen uitbreiding heeft gevonden met één andere advocaat, mr. W, en nog acht juridisch medewerkers van wie er inmiddels één is vertrokken.

5.5 Naar het oordeel van de Algemene Raad wijst het personeelsverloop op het kantoor van appellant, de ratio advocaten/juridisch medewerkers en de ratio advocaten/per jaar

behandelde dossiers, mede gelet op de mate van ervaring van de advocaten als zodanig, op een omgeving waarin een behoorlijke opleiding en begeleiding van (nog) een stagiaire niet althans onvoldoende is gewaarborgd. Dit klimaat heeft aanleiding gegeven tot klachten van (gewezen) stagiaires van appellant waarin de Raad van Toezicht heeft moeten bemiddelen, en tot klachten van (ex)cliënten van appellant, die voorzover niet alsnog bemiddeld door de Raad van Toezicht, zijn terechtgekomen bij de Raad van Discipline, die in elk geval vier klachten gegrond heeft bevonden met oplegging van een maatregel. Daarbij komt nog dat appellant thans reeds de zorg heeft voor zijn stagiaire K; deze zorg kan in het gedrang komen als appellant zich belast met het patronaat over nog een stagiaire.

5.6 De Algemene Raad is niet gebleken dat het besluit van de Raad van Toezicht niet zorgvuldig zou zijn voorbereid, een verwijt dat overigens niet onderbouwd is. Evenmin is ook maar enigermate aannemelijk gemaakt dat de Raad van Toezicht ingevolge zijn verantwoordelijkheid voor (het toezicht op) de opleiding van stagiaires er op uit zou zijn geweest om de werkzaamheden van het kantoor van appellant te bemoeilijken. Ten slotte mist het verwijt dat het belang van mr. Y in de belangenafweging geen of onvoldoende gewicht heeft gekregen goede grond. Naast de algemene belangen die daarbij zijn betrokken, heeft ook mr. Y belang bij een behoorlijke en verantwoorde opleiding en begeleiding. De Raad van Toezicht heeft daaraan dan ook terecht betekenis toegekend. Dit voor de beoordeling van het verzoek van appellant bij uitstek relevante belang heeft de Raad van Toezicht de betekenis toegekend die het toekomt.

5.7 De Algemene Raad komt tot de conclusie dat de door de Raad van Toezicht aangevoerde gronden voor weigering van de goedkeuring van het patronaat voldoende grond opleveren om de weigering van het patronaat van appellant over mr. Y te rechtvaardigen.

BESLISSING

De Algemene Raad verklaart het beroep van appellant ongegrond.